

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

Кафедра селекції, насінництва і генетики

ІНСТИТУТ РОСЛИНИЦТВА ІМ. В.Я. ЮР'ЄВА НААН УКРАЇНИ

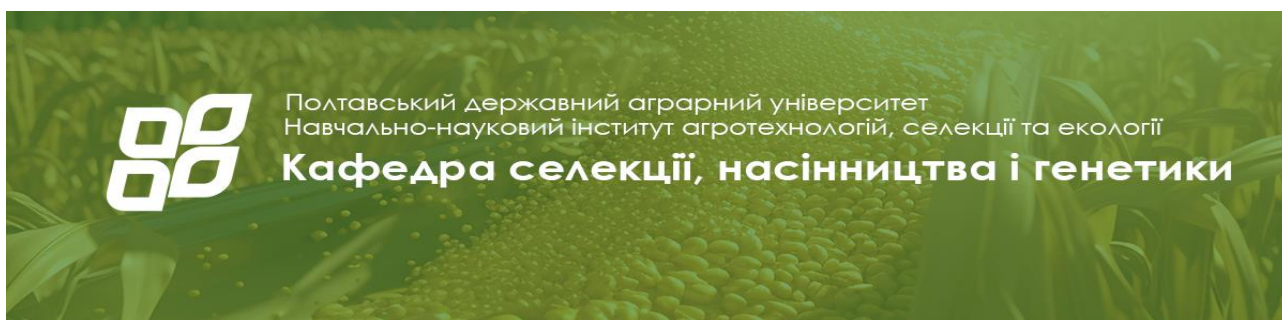
**МАТЕРІАЛИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ
СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР”**

м. Полтава, 31 березня 2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології
Кафедра селекції, насінництва і генетики

ІНСТИТУТ РОСЛИННИЦТВА ІМ. В.Я. ЮР'ЄВА НААН УКРАЇНИ

***СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ
СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР***

**МАТЕРІАЛИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

31 березня 2025 р.

УДК 631.527: 631.53

Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (31 березня 2025 року) / Редкол.: М.М. Маренич (відп. ред.) та ін. Полтава: ПДАУ, 2025. 136 с.

У матеріалах конференції наведено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, а також здобувачів та науковців науково-дослідних установ НААНУ та закладів вищої освіти МОН України.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Маренич М.М. – директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Тищенко В.М. – завідувач кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Білявська Л.Г. – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Кулик М.І. – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Баган А.В. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Юрченко С.О. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Четверик О.О. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н.;

Шокало Н.С. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Криворучко Л.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н.;

Рибальченко А.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Барат Ю.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Рошко І.І. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор філософії.

Рекомендовано до друку засіданням вченої ради Навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології ПДАУ, протокол №8 від 10 квітня 2025 року.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ У СЕЛЕКЦІЇ РОСЛИН

Самородов В.М., Маренич М.М. СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ВЧЕНОГО-СЕЛЕКЦІОНЕРА	8
В.І. МОСКАЛЕНКА (1925-2008): ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ	
Суворова К.Ю., Леонов О.Ю., Усова З.В. ФОРМУВАННЯ СТІЙКОСТІ ДО ЗБУДНИКІВ ХВОРОБ У ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ У МИНУЛОМУ СТОЛІТТІ (ХАРКІВСЬКИЙ СЕЛЕКЦЕНТР)	12
Усова З.В., Шелякіна Т.А., Росанкевич О.М., Усова А.О., Усова Н.О. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ЗЕРНА ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В ІНСТИТУТІ РОСЛИННИЦТВА ім. В.Я. ЮР'ЄВА НААН	15
Буйдін В.В., Буйдін Ю.В., Самородов В.М., Шиян О.О. СЕЛЕКЦІЯ ПІВОНІЇ В УКРАЇНІ: ЧАС І ЗДОБУТКИ ВАСИЛЯ ГОРОБЦЯ	18

СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ. ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ МЕТОДІВ У ТЕХНОЛОГІЯХ СЕЛЕКЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР

Білявська Л.Г., Діянова А.О., Білявський Ю.В. РЕЗУЛЬТАТИ СЕЛЕКЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ СЕЛЕКЦІ, НАСІННИЦТВА ТА СОРТОВОЇ АГРОТЕХНІКИ СОЇ	22
Палінчак О.В., Заверталюк В.Ф. РЕЗУЛЬТАТИ ЛІНІЙНОЇ СЕЛЕКЦІЇ КАВУНА ЗВИЧАЙНОГО	24
Маренич М.М., Куряча К.О. ВПЛИВ ПІДБОРУ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ НА ВРОЖАЙНІСТЬ В УМОВАХ НЕСТІЙКОГО ЗВОЛОЖЕННЯ	27
Барилко М.Г., Захаренко В.А. ОЦІНКА РІВНЯ КОРМОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ГІБРИДНИХ ПОПУЛЯЦІЙ ГОРОШКУ ПОСІВНОГО (ЯРОГО)	29
Маренич М.М., Овсяник О.О. ВПЛИВ СОРТОВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ НА ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННІ ОЗНАКИ КОНОПЕЛЬ ПОСІВНИХ	31
Єгоров Д.К., Єгорова Н.Ю., Реліна Л.І., Бордун М.Д. ВПЛИВ ДЕЯКИХ ФАКТОРІВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА СЕЛЕКЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ СІЛЬГОСПКУЛЬТУР В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	33
Зінченко С.В., Лозінський М.В., Самойлик М.О., Устинова Г.Л. ВИКОРИСТАННЯ ПОЛТАВСЬКОГО ІНДЕКСУ ПРИ ДОБОРАХ У ПОПУЛЯЦІЯХ F ₂₋₃ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ	36
Солонечна О.В., Рябчун В.К. СЕЛЕКЦІЙНА ЦІННІСТЬ КОЛЕКЦІЙНИХ ЗРАЗКІВ ЯРОЇ М'ЯКОЇ ПШЕНИЦІ ЗА СТІЙКІСТЮ ДО БУРОЇ ІРЖІ	38

Басюк П.Л., Грабовський М.Б., Павліченко К.В., Німенко С.С., Мандриш О.Ю., Железняк В.В. ДИНАМІКА ЗМІНИ ВМІСТУ СУХОЇ РЕЧОВИНИ У РОСЛИНАХ КУКУРУДЗИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ МІКРОДОБРИВ ТА РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ	41
Кулик М. І., Рожко І. І. АНАЛІЗ СОРТІВ БОБОВИХ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР ЗА ГОСПОДАРСЬКО-КОРИСНИМИ ОЗНАКАМИ, КІЛЬКІСНИМ ТА ЯКІСНИМ СКЛАДОМ В РЕЄСТРІ СОРТІВ РОСЛИН	44
Чернобай С.В., Рябчун В.К., Мельник В.С., Капустіна Т.Б., Щеченко О.Є. МЕТОДИ СТВОРЕННЯ НОВОГО СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ТРИТИКАЛЕ	46
Коваленко Н.П., Поспелова Г.Д. АНГЛІЙСЬКІ ТРОЯНДИ СЕЛЕКЦІЇ ДЕВІДА ОСТІНА	49
Долгальова Ю.А., Куманська Ю.О., Лозінський М.В., Сидорова І.М. ОЦІНКА СПЕЛЬТОПОДІБНИХ ЧОРНОБИЛЬСЬКИХ РАДІОМУТАНТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА НАТУРОЮ ЗЕРНА	52
Тищенко В.М., Криворучко Л.М., Котелевський Є.Ю., Коваль Д.О. РІВЕНЬ ФОРМУВАННЯ І МІНЛИВІСТЬ КІЛЬКІСНИХ ОЗНАК СОРТУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СОНАТА ПОЛТАВСЬКА ПРИ ФРАКЦІЙНОМУ ВИРОЩУВАННІ ЗЕРНА	54
Жук О.І. ВРОЖАЙНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЗА УМОВ ПОСУХИ	56
Чернобай Ю.О., Рябчун В.К., Кузьмишина Н.В., Шиянова Т.П. ЗБЕРІГАННЯ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР У КОНТРОЛЬОВАНИХ УМОВАХ	60
Оборонова А.В., Поспелов С.В. ГІСОП ЛІКАРСЬКИЙ: СПОСОБИ РОЗМНОЖЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ	61
Голуб О.Р., Коваленко Н.П. СЕЛЕКЦІЯ КУКУРУДЗИ НА СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ	63
Баган А.В., Рибкін В.В. АНАЛІЗ СОРТИМЕНТУ НУТУ ЗВИЧАЙНОГО	66
Криворучко Л.М., Сіренко М. ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	68
Рибальченко А.М., Ісаков Р.Р. ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ НАСІННИЦЬКОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ	69
Баган А.В., Маслівець О.В. НОВІ ПІДХОДИ ДО АДАПТИВНОЇ СЕЛЕКЦІЇ ЗА УМОВ ЗМІН КЛІМАТУ	72

СЕКЦІЯ 3. СОРТОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ УРОЖАЙНОСТІ

Молдован Ж.А., Молдован В.Г. ВПЛИВ АЗОТНОГО ЖИВЛЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СТРУКТУРИ ВРОЖАЮ ГІБРИДАМИ КУКУРУДЗИ СКОРОСТИГЛИХ ГРУП	75
---	----

Четверик О.О., Баган А.В. ВИРОЩУВАННЯ МАЛОПОШИРЕНИХ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ	78
Красовський В.В., Черняк Т.В., Гапон Ю.В., Шкура Т.В. ПОЛІПШЕННЯ КОЛЕКЦІЙНОГО ФОНДУ <i>ASIMINA TRILOBA</i> (L.) DUNAL В УМОВАХ ХОРОЛЬСЬКОГО БОТАНІЧНОГО САДУ	80
Філоненко С.В., Лисак В.М. ПІДБІР ОПТИМАЛЬНОГО ГІБРИДУ – ЗАПОРУКА МАКСИМАЛЬНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ	84
Бараболя О.В. РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В РЕАЛІЗАЦІЇ БІОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ	87
Барат Ю.М., Баган А.В. ВПЛИВ НОРМИ ВИСІВУ НАСІННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО	90
Шевченко В.О., Поспєлова Г.Д., Коваленко Н.П. ХВОРОБИ М'ЯТИ ТА ЇХ ПОШИРЕННЯ В УКРАЇНІ	92
Четверик О.О., Маслівець О.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ АМАРАНТУ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	94
Баган А.В., Євлаш В.В. ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА ЯКІСТЬ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	97
Четверик О.О., Микитенко А.О. ВИРОЩУВАННЯ ВІГНИ В УКРАЇНІ	99
Баган А.В., Словцова В.Д. ВПЛИВ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПЕРЦЮ СОЛОДКОГО (<i>Capsicum annuum</i> L.)	101
Юрченко С.О., Кузьменко О.О. ВПЛИВ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ІНОКУЛЯЦІЇ НАСІННЯ НА ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ СОРТІВ АРАХІСУ (<i>ARACHIS HYPOGAEA</i> L.)	103
Шокало Н.С., Реутенко В.Є. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МІКОРИЗИ ЗА ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ	105
Четверик О.О., Мусієнко Н.О. БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ РИЖІЮ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	108
Шакалій С.М., Маслівець О.В. ВПЛИВ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СОНЯШНИКА	111
Юрченко С.О., Тутка Т.О. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДГОТОВКИ ПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ ЗА ВИРОЩУВАННЯ ЦИБУЛІ НА ПЕРО	113

Баган А.В., Брехунцова О.А. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПОМІДОРА ЇСТІВНОГО	115
Шокало Н.С., Губаренко М.О. ПОЗАКОРЕНЕВЕ ПІДЖИВЛЕННЯ СОНЯШНИКА	117
Шакалій С.М., Мусієнко Н.О. БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРИ <i>HELIANTHUS TUBEROSUS</i>	119
Юрченко С.О., Мусієнко Н.О. ПРИСКОРЕННЯ ДОЗРІВАННЯ ПЛОДІВ ПОМІДОРА ЇСТІВНОГО	122
Баган А.В., Кириченко Ю.С. ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ ОГІРКА ПОСІВНОГО	125
Юрченко С.О., Тутка Т.О. ВПЛИВ СОРТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ МІКРОЗЕЛЕНІ ГОРОХУ	127
Баган А.В., Новохатько С.С. ВПЛИВ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ГАРБУЗА МУСКАТНОГО	130
Юрченко С.О., Маслівець О.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ОГІРКА ПОСІВНОГО В УМОВАХ ЗАХИЩЕНОГО ГРУНТУ	132
Юрченко С.О., Ковригіна Є.К. ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ПЕРА ЦИБУЛІ ШАЛОТ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ	135

2. Карасюк І.М., Хомчак М.Ю., Хомчак О.М. Вивчення способів застосування мікродобрив у рослинництві в умовах Лісостепу України. *Зб. наук. праць. Уманського ДАУ*. Ч. 1. Агрономія. Вип. 61. Умань, 2011. С. 55–63.
3. Мананкова О.П. Вплив гібереліну на урожайність сільськогосподарських культур. *Вісник аграрної науки*. 2010. № 6. С. 25-27.
4. Перець солодкий *URL: <https://zemliak.com/kultury/713-perec-solodkiy>*
5. Рогач В.В., Кірізій Д.А., Кур'ята В.Г., Рогач Т.І. Морфогенез, фотосинтез і продуктивність перцю (*Capsicum annuum L.*) за впливу регуляторів росту з різними напрямками та механізмами дії. *Фізіологія рослин і генетика*. 2022. Т. 54. № 3. С. 214-232.
6. Юрченко С.О., Баган А.В., Шакалій С.М., Баган М.В., Гаврилов Д.О. Вплив позакореневого підживлення мікродобривом Оракул на урожайність перцю солодкого (*Capsicum annuum L.*). *Аграрні інновації*. 2023. № 134. С. 208-214.

ВПЛИВ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ІНОКУЛЯЦІЇ НАСІННЯ НА ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ СОРТІВ АРАХІСУ (*ARACHIS HYPOGAEA L.*)

**Юрченко С.О., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н.,
доцент
Кузьменко О.О., здобувач ступеня вищої освіти магістр**

Полтавський державний аграрний університет МОН України

Арахіс культурний (*Arachis hypogaea L.*) відноситься в нашій країні до малопоширених культур. Насіння арахісу містить від 48 до 56% олії, 23-38% білка, 7-21% без азотних речовин, 18% вуглеводів, широкий спектр вітамінів [1].

Перспективи збільшення посівних площ арахісу (*Arachis hypogaea L.*) в Україні потребують удосконалення елементів технології вирощування. У сільськогосподарській практиці великого значення набуває застосування методів стимулювання біологічної фіксації азоту, що забезпечує збільшення урожайності культур та зниження негативного впливу виробництва на навколишнє середовище. Як бобова культура, арахіс має здатність фіксувати атмосферний азот через симбіоз із бактеріями *Bradyrhizobium japonicum*. Таким чином, успішне вирощування арахісу потребує ретельної інокуляції насіння [2-4].

Метою досліджень було встановлення закономірностей формування урожайності арахісу залежно від сортових властивостей та передпосівної

інокуляції насіння. Польові дослідження проводили в умовах Полтавської області упродовж 2023–2024 рр. Всі фактори в досліді максимально подібні. Дослід закладено на одному полі з вирівняним рельєфом. Грунт дослідної ділянки – чорнозем типовий малогумусний. Об'єкт досліджень вивчали за схемою двофакторного досліді: фактор А – сорти арахісу: Валенсія українська, Степняк, Веселка, Вечірній Ріо; фактор В – варіанти обробки насіння інокулянтном Оптімайз 400 (1,8 л/т). Оптімайз 400 – це розчинний концентрат *Bradyrhizobium japonicum* 5×10^9 + Ліпо-хітоолігосахарид 2×10^{-7} %.

Повторність досліді чотириразова. Розміщення варіантів і повторень – рендомізоване. Облікова площа ділянки складала 4,2 м². На варіантах досліді визначали показники: висоту рослин (см), кількість бобів та насінин з однієї рослини (шт.), масу насіння з однієї рослини (г), масу 1000 зерен (г). Отримані дані підлягали статистичній обробці за допомогою програми Statistica 6,0.

У роки проведення польових досліджень погодні умови характеризувалися значними відхиленнями як за показниками температурного режиму повітря, так і за кількістю опадів, що дозволило дослідити ефективність інокуляції насіння арахісу за різних умов.

За результатами польового досліді було встановлено позитивний вплив передпосівної обробки насіння арахісу інокулянтном Оптімайз 400 на ріст і розвиток рослин. У варіантах із застосуванням передпосівної обробки насіння інокулянтном спостерігалось збільшення показників основних структурних елементів продуктивності: висоти рослин – 13,50 %; кількості бобів на рослині – на 16,5 %, кількості насіння на рослині – 21,1%; маси насіння з рослини – 26,4%; маси 1000 насінин – 4,5 %.

Найбільш високорослим був сорт Вечірній Ріо (50,3 см), а низкорослим – сорт Веселка (27,4 см). За кількістю бобів на рослині виділено сорт Валенсія українська, середнє значення по досліді якого складало 23,4 шт. Найбільшу кількість насіння було одержано з рослин сорту Вечірній Ріо, що в середньому по досліді складало 48,7 шт., а найменшу – у сорту Степняк (24,7 шт.). За індивідуальною продуктивністю переважав сорт Вечірній Ріо (25,0 г). За крупністю насіння виділявся сорт Валенсія українська, маса 1000 насінин якого складала 556,9 г.

Урожайність арахісу варіювала від 0,71 т/га до 2,64 т/га залежно від індивідуальних властивостей сорту, погодних умов року досліджень та варіанту застосування інокулянта для передпосівної обробки насіння. За середніми даними за 2023-2024 рр. найбільша урожайність була відмічена у сорту Вечірній Ріо – 2,1 т/га, а найменша у сорту Степняк – 0,94 т/га.

Було встановлено, що ефективність застосування передпосівної обробки насіння інокулянтном за вирощування арахісу залежала від погодних умов року досліджень. Найвища врожайність арахісу по досліді (0,97 – 2,64 т/га) відзначалася в 2023 році, що характеризувався більш сприятливими погодними умовами в період вегетації. Приріст урожайності у варіанті з застосуванням інокуляції насіння в складав у сортів: Валенсія українська – 15 %; Веселка – 17,3%; Степняк – 26,8 %; Вечірній Ріо – 17,9 %.

Погодні умови 2024 року були несприятливими для росту і розвитку рослин арахісу, про що свідчить низька урожайність, яка варіювала від 0,71 т/га до 1,85 т/га. За даних умов було спостерігалось зниження ефективності інокуляції насіння, що підтверджується зменшенням приросту урожайності, який складав у сорту Валенсія українська – 8,9 %; у сорту Веселка – 9,7 %; у сорту Степняк – 16,9 %; в сорту Вечірній Ріо – 11,40 %. В цілому передпосівна інокуляція насіння арахісу сприяла збільшенню врожайності на 15,5 %.

При визначенні сили зв'язку між урожайністю і елементами продуктивності було встановлено значний зв'язок між урожайністю і висотою рослин ($r=0,63$); сильний зв'язок урожайності з кількістю бобів і насінин на рослині та масою 1000 насінин, коефіцієнт кореляції складав 0,79, 0,88, 0,72 відповідно; дуже тісний зв'язок, близький до функціонального, урожайності з масою насіння з рослини ($r=0,98$).

Список літературних джерел

1. Лимар В.А., Ревуцький А.Ю. Ефективність прийомів догляду за посівами арахісу. *Таврійський науковий вісник*. 2001. Вип. 19. С. 82–86.
2. Лимар В.А., Фролов В.В. Вирощування арахісу в колективних, фермерських господарствах та на присадибних ділянках. К.: *Аграрна наука*, 1999. С. 19.
3. Юрченко С.О., Баган А.В., Шакалій С.М. Вплив передпосівної обробки насіння стимулятором росту «IR Seed treatment» на продуктивність арахісу. *Таврійський науковий вісник*. № 119. 2021. С. 144-151. DOI <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2021.119.19>
4. Юрченко С.О., Баган А.В., Омелич М.В. Формування посівних якостей насіння сортів арахісу залежно від обробки стимулятором росту “1R Seed Treatment” *Таврійський науковий вісник*. 2021. № 117. С. 164-171. DOI: <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2021.117.22>

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МІКОРИЗИ ЗА ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ

Шокало Н.С., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н.,
доцент

Реутенко В.Є., здобувач ступеня вищої освіти магістр

Полтавський державний аграрний університет МОН України

Посівні площі кукурудзи у світі продовжують зростати і становлять близько 200 млн га. Багато років основними її виробниками є США, Китай,